

9.SINIF TARİH DERSİ YAZILI HAZIRLIK ÇALIŞMA SORULARI

Aşağıda yazılı olan soruları yanıtlayınız.

- 1- Tarih bilimi neye denir? Tanımlayınız.
- 2- Miladi takvimin özelliklerini yazınız.
- 3- Tarih Öncesi Çağlardan Mezolitik Çağa (Orta Yaş Çağı) ait özellikleri yazınız.
- 4- Tarih biliminde kaynak(belge) nedir? izah ederek Sözlü Kaynakları yazınız.
- 5- Tarihin konusu nedir? izah ediniz.
- 6- Hicri takvimin özelliklerini yazınız.
- 7- Tarih Öncesi Çağları'ndan olan Paleolitik çağının temel özelliklerini yazınız.
- 8- Tarih Biliminde Kaynak (Belge) neye denir?izah ederek, Gerçek Eşya ve Nesne gibi kaynakları yazınız.
- 9- Yazının bulunmasının insanlık tarihine yaptığı etkiyi değerlendiriniz.
- 10- Ateşin bulunmasının(kullanılmasının)İnsanlara, toplumlara yaptığı etkileri değerlendiriniz.
- 11- İnsanların tarımsal üretime geçmelerinin sonuçlarını değerlendiriniz
- 12- Ticaretin başlamasının toplumsal etkilerini değerlendiriniz

Aşağıdaki boşlukları doğru olarak doldurunuz.

- 13- İnsanların bulduğu ve kullandığı ilk maden dır.
- 14- Hitit devletinde tutulan ve o yıl gerçekleşen olayların yazılı olduğu yıllıklara..... denir.
- 15- Yakın çağ 1789 olayı ile başlar.
- 16- Atatürk Türk tarihinin daha iyi incelenebilmesi için nu kurmuştur.
- 17- : İslamiyet öncesinde Türklerin kullandığı ilk takvimdir. Güneş yılı esasına göre düzenlenmiştir.
- 18- Maden çağlarının sonuncusu çağıdır.
- 19- Osmanlı devletinde resmi tarih yazıcılarınaadı verilirdi.
- 20- İlk Çağ (Eski Çağ)ile başlar.
- 21- : İslamiyet öncesinde Türklerin kullandığı ilk takvimdir. Güneş yılı esasına göre düzenlenmiştir.
- 22- Tarihsel olayın geçtiği dönemden kalan belgelere.....kaynak denilir

Aşağıda verilen cümlelerin doğru(D) veya yanlış(Y) olduklarını belirtiniz.

- 23 () Tarihi bilgi yeni bulunan belgeler ışığında değişebilir özelliktedir.
- 24-() Hukuk tarihi, İktisat tarihi tarihin Konuya Göre Tasnifine(sınıflandırmasına) birer örnektir.
- 25-() Anadolu'nun Türkleşmesi, İnsan Hakları gibi kavramalar tarihte OLGU' ya (VAKIA) örnek olarak gösterilebilir.
- 26-() Miladi takvim ile Hicri takvim arasında 11 gün fark vardır.
- 27-() Tarihin çağlara ayrılması, o çağda yaşayan insanların ortak kararları ile oluşmuştur.
- 28- () Tarihte bilgi -yeni belge bulunsa da- asla değişmez
- 29- () Hukuk tarihi, İktisat tarihi tarihin Konuya Göre Tasnifine(sınıflandırmasına) birer örnektir.
- 30- () Malazgirt savaşı, İstanbulun fethi tarhte OLGU'ya(VAKIA) örnek olarak gösterilebilir.
- 31- () Miladi takvim ile Hicri takvim arasında 12 gün fark vardır.
- 32- () Tarihin çağlara ayrılması, o çağda yaşayan insanların ortak kararları ile oluşmuştur.

Aşağıda verilen tarihlerin hangi yüzyılın hangi bölümüne ait olduklarını yazınız.

- 33- 765: yüzyılın yarısı..... çeyreği
- 34- 96 : yüzyılın..... yarısı..... çeyreği
- 35- 1119:yüzyılınyarısı.....çeyreği
- 36- 1999:yüzyılınyarısıçeyreği
- 37- 348 : yüzyılınyarısı.....çeyreği
- 38- 1927 :yüzyılınyarısı.....çeyreği
- 39- 219 : yüzyılınyarısı.....çeyreği
- 40- 1453: yüzyılınyarısı.....çeyreği

- 41- 1069: yüzyılınyarısı.....çeyreği
42- 899 : yüzyılınyarısı.....çeyreği

Aşağıda tanımları verilen tarihe yardımcı bilim dallarının isimlerini yanlarına yazınız.

- 43- Bugün kullanılmayan eski yazıları inceleyen bilim dalıdır.....
44- Yaşayan ve varlığını sürdürmeyen dilleri inceleyen bilimdir.....
45- Devletler arası ilişki ve belgelerini inceleyen bilimdir.....
46- Tarihi olayların sıralamasını yapan bilimdir.
47- Toplumların yaşayışlarını örf ve adetlerini inceleyen bilimdir.....
48- Eski paraları inceleyen bilim dalı
49- Yeryüzü şekilleri ile insan etkileşimini inceleyen bilim dalı.....
50- Kitabeler bilimidir
51- İnsan ırklarını inceleyen bilim dalıdır.....
52- Toprak ve deniz altındaki kalıntıları inceleyen bilimdir.....

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız

- 53- I-İlk köyler kurulmuştur.
II-insanlar tüketicilikten üreticiliğe geçmişlerdir.
III-Ateş bulunmuştur.

Yukarıda verilen özelliklerden hangileri NEOLİTİK Çağ'a (yeni taş çağı) aittir

- a- Yalnız I b- Yalnız II c- Yalnız III d- I ve II e- II ve III

- 54- Tarih araştırmaları sırasında belli bir yol izlenmesi gerekir.

Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde bu yol doğru olarak verilmiştir?

- a) Tarama -Tasnif – Tenkit – Tahlil – Terkip
b) Tarama– Tasnif – Tahlil – Tenkit – Terkip
c) Tasnif –Tarama - Terkip – Tenkit– Tahlil
d) Tasnif – Tahlil – Tarama – Tenkit – Terkip
e) Tarama– Terkip – Tasnif – Tenkit – Tahlil

55- Aşağıdaki takvimlerden hangisi Osmanlı Devletinde mali işleri düzenlemek amacı ile kullanılmıştır?

- a) Miladi takvim b)Hicri takvim c)12 hayvanlı Türk takvimi
d) Rumi takvimi e) Celali takvim

- 56- Tarihi bir olayın araştırılmasında

- I-Gözlem Yapma
II- Deney Yapma
III-Kaynak arama
IV-Kalıntıları inceleme

Yöntemlerinden hangileri kullanılmaz?

- a) Yalnız I b) Yalnız IV c) III ve IV d) I ve II e) II ve IV

57- Herodot tarafından başlatılan, tarih yazımında yer-zaman ve sebep-sonuç ilişkisi aramadan, belgeler dayanmadan yapılan gerçekleştirilen en ilkel tarih yazıcılığına ne ad verilir?

- a) Öğretici tarihçilik
b) Bilimsel tarihçilik
c) Destancı tarihçilik
d) Kronik tarihçilik
e) Hikayeci tarihçilik

- 58- Aşağıdaki hangi olay çağ değiştiren olaylardan birisi **değildir**.

- a) Yazının bulunması (kullanılması) b) Hz. İsa'nın doğması (Milat)
c) Fransız ihtilali d) İstanbulun fethi e) Kavimler göçü

59- İnsanların neolitik çağda üretime geçerek, tükettiklerinden fazlasını üretmeleri **öncelikle** aşağıdakilerden hangisinin meydana çıkmasına yol açmıştır.

- a) Ateşin bulunmasına
b) Yerleşik hayata geçilmesine
c) Kültürel etkileşimin başlamasına
d) Tarımsal üretimin başlamasına
e) Ticaretin başlamasına

60- **Büyük Selçuklu Devletinde sultan Melikşah tarafından yaptırılan takvim aşağıdakilerden hangisidir?**

- a) Celali takvimi b) Miladi takvim c) 12 hayvanlı Türk Takvimi
d) Hicri takvim e) Rumi takvim

61- Tukidides tarafından temsil edilen bu tarih yazıcılığında önemli karakterler- kişiler üzerinden topluma öğütler verilmeye çalışılır.

Yukarıda verilen bilgiler hangi tarih yazıcılığına aittir?

- a) Hikayeci tarihçilik
b) Öğretici tarihçilik
c) Bilimsel tarihçilik
d) Destancı tarihçilik
e) Kronik tarihçilik

YANITLAR

1- Tarih bilimi neye denir? Tanımlayınız (10 Puan)

Yanıt: Geçmişteki insan ve insan topluluklarının yaşayışlarını, birbirleriyle olan ilişkilerini, kültürlerini uygarlıklarını

- **Yer ve zaman göstererek**
- **Neden sonuç ilişkisi içerisinde**
- **Belgelere dayanarak**
- **Doğru olarak anlatan bilim dalıdır**

2- Miladi takvimin özelliklerini yazınız. (10 Puan)

Yanıt: Güneş yılını esas alır

- **Bir yıl 365 gündür**
- **İlk kez Mısırlılar tarafından kullanılmıştır**
- **Jül Sezar ve papa III Gregoryan tarafından kimi düzenlemeler yapılmıştır**
- **Başlangıç olarak Hz. İsanın doğumu esas alınır**
- **Ülkemizde 1 Ocak 1926'dan itibaren kullanılmaktadır.**

3- Tarih Öncesi Çağlardan Mezolitik(Orta Taş Çağı) çağa ait özelliklerden üç tanesini yazınız.(10 Puan)

- Paleolitik çağın temel yaşam koşulları devam etmektedir. (Mağara ve sığınaklarda göçebe yaşam, avcılık toplayıcılık, buzul iklimi)**
- Bu çağın sonlarına doğru buzul ikliminden ılıman iklime geçiş başlamış ve ateş bulunmuştur**
- Mikrolit adı verilen çakmak taşından küçük alet yapımı görülür.**

4- Tarih biliminde kaynak(belge) nedir? izah ederek, sözlü kaynakları yazınız. (10 Puan)

Yanıt: Tarihsel dönemin aydınlatılmasında - anlaşılmasında bize yardımcı olan bilgi veren hertürlü malzemeye kaynak denir.

Sözlü Kaynaklar: Hikaye, destan, efsane, türkü, mani, fıkra, atasözü..

5-Tarihin konusu nedir? izah ediniz. (10 Puan)

İnsan ve insan topluluklarının ürettiği her şey;

Yaşayışları, gelenek görenekleri, savaş ve barışları, düşünsel etkinlikleri, dinsel inanışları, siyasal ve kültürel bütün etkinlikleri tarihin konusudur.

6-Hicri takvimin özelliklerini yazınız. (10 Puan)

- **Ay yılını esas alır**
- **Bir yıl 354 gündür**
- **İlk kez Sümerler tarafından kullanılmıştır**
- **Hız Muhammedin Mekkedden Medineye göç etmesi (Hicret) başlangıç kabul edilir**

7-Tarih Öncesi Çağlardan olan Paleolitik çağın temel özelliklerini yazınız. (10 Puan)

İnsanlık tarihinin en uzun çağıdır (M.Ö. 600.000- M.Ö. 10.000)

İnsanlar göçebe olarak yaşamaktadır.

Buzul çağı hüküm sürmektedir.

İnsanlar Mağara ve sığınak gibi doğal barınaklarda yaşamaktadır.

İnsanların temel geçim kaynağı avcılık ve toplayıcılıktır.

Taştan basit aletler yapılmaktadır.

8- Tarih Biliminde Kaynak (Belge) neye denir. Yazılı olmayan kaynakları yazınız.

Tarihsel dönemin aydınlatılmasında - anlaşılmasında bize yardımcı olan bilgi veren hertürlü malzemeye kaynak denir. Taş toprak ve madenden yapılan eşyalar; Silah, bıçak, kılıç, tabak, kap, seramik, kaşık, bilezik, küpe v.b... Han, hamam, saray, kale, sur, ev, yol, köprü gib tüm yapılar.

9- Yazının bulunmasının insanlık tarihine yaptığı etkiyi değerlendiriniz.

İnsan ve toplumların birikim ve yarattıkları gelişmelerin daha sonraya aktarılmasını sağladığı gibi.

Aktarımların üzerine yapılan yeni eklemeler hayatın her alanında gelişmelere ve gelişmelerin hızlanmasına yol açtı. Ayrıca devletlerin işleyişleri ilişkileri ve toplumların dönüşümlerine ilişkin kayıtlar tutulmasını da sağlamıştır.

10- Ateşin bulunmasının(kullanılmasının)İnsanlara, toplumlara yaptığı etkileri değerlendiriniz.

İnsanların ısınmalarına, aydınlanmalarına ve vahşi hayvanlara karşı korunmalarını sağladığı gibi zamanla öncelikle çamurdan araç gereç yapımı ve madenlerin bulunması ve kullanılmasında hızlandırmıştır.

11- İnsanların tarımsal üretime geçmelerinin sonuçlarını değerlendiriniz.

-İnsanlar böylece tüketicilikten üreticiliğe geçmişlerdir.

-Özel mülkiyet ortaya çıkmıştır.

-Üretime geçilmesi üretim araçları üzerindeki rolüne göre ilk toplumsal sınıfları doğurmuştur.

-Tarımsal üretime geçiş öncelikle üretim fazlasına yol açmış, bu da takas usulü ile ticareti başlatmıştır.

-Üretim ekonomisine geçilmesi köylerin kurulmasını hızlandırdı.

-Tarım yapmayı kolaylaştıracak araç ve gereçlerin(Önce saban daha sonra ise orak v.b.) geliştirilmesini sağlamış, ayrıca ilk el değirmenlerinin yapılmasına yol açmıştır.

Tarım ürünlerinin saklanması kolaylaştıracak büyük kap-kacak yapımına yol açmıştır

12- Ticaretin başlamasının toplumsal etkilerini değerlendiriniz

Üretime geçişle birlikte başlayan ilk toplumsal sınıfların varlığını güçlendiren bir unsur olduğu gibi yakından uzağa doğru gelişimine paralel olarak ticaret yolları gelişmiş, Toplumların birbirlerini tanımlarına yardım ederek kültürel gelişime aracılık etmiştir.

Aşağıda verilen cümlelerin doğru(D) veya yanlış(Y) olduklarını belirtiniz.

- 23- (D) Tarihi bilgi yeni bulunan belgeler ışığında değişebilir özelliktedir.
- 24- (D) Hukuk tarihi, İktisat tarihi tarihin Konuya Göre Tasnifine(sınıflandırmasına) birer örnektir.
- 25- (D) Anadolu'nun Türkleşmesi, İnsan Hakları gibi kavramalar tarihte OLGU' ya (VAKIA) örnek olarak gösterilebilir.
- 26- (D) Miladi takvim ile Hicri takvim arasında 11 gün fark vardır.
- 27- (Y) Tarihin çağlara ayrılması, o çağda yaşayan insanların ortak kararları ile oluşmuştur.
- 28- (Y) Tarihte bilgi -yeni belge bulunsa da- asla değişmez
- 29- (D) Hukuk tarihi, İktisat tarihi tarihin Konuya Göre Tasnifine(sınıflandırmasına) birer örnektir.
- 30- (Y) Malazgirt savaşı, İstanbulun fethi tarhte OLGU'ya(VAKIA) örnek olarak gösterilebilir.
- 31- (Y) Miladi takvim ile Hicri takvim arasında 12 gün fark vardır.
- 32- (Y) Tarihin çağlara ayrılması, o çağda yaşayan insanların ortak kararları ile oluşmuştur.

Aşağıdaki boşlukları doğru olarak doldurunuz.

- 23- İnsanların bulduğu ve kullandığı ilk maden **BAKIR** dır.
- 24- Hitit devletinde tutulan ve o yıl gerçekleşen olayların yazılı olduğu yıllıklara **ANAL** denir.
- 25- Yakın çağ 1789 **FRANSIZ İHTİLALİ** olayı ile başlar.
- 26- Atatürk Türk tarihinin daha iyi incelenebilmesi için **TÜRK TARİHİNİ TETKİK CEMİYETİ /TÜRK TARİH KURUMU**'nu kurmuştur.
- 27- **12 HAYVANLI TÜRK TAKVİMİ** : İslamiyet öncesinde Türklerin kullandığı ilk takvimdir. Güneş yılı esasına göre düzenlenmiştir.
- 28- Maden çağlarının sonuncusu **DEMİR** çağıdır.
- 29- Osmanlı devletinde resmi tarih yazıcılarına **ŞEHNAMECİ/VAKANÜVİS** adı verildi.
- 30- İlk Çağ (Eski Çağ)**YAZININ BULUNMASI** ile başlar.
- 31- **12 HAYVANLI TÜRK TAKVİMİ**: İslamiyet öncesinde Türklerin kullandığı ilk takvimdir. Güneş yılı esasına göre düzenlenmiştir.
- 32- Tarihsel olayın geçtiği dönemden kalan belgelere **BİRİNCİ EL (ANA KAYNAK)** kaynak denilir.

Aşağıda verilen tarihlerin hangi yüzyılın hangi bölümüne ait olduklarını yazınız.

- 33- 765: **8. yüzyılın İLK** yarısı **ÜÇÜNCÜ** çeyreği
- 34- 96 : **1. Yüzyılın İKİNCİ** yarısı **SON** çeyreği
- 35- 1119: **12. yüzyılın İLK** yarısı **İLK** çeyreği
- 36- 1999: **20. yüzyılın İKİNCİ** yarısı **SON** çeyreği
- 37- 348 : **4. yüzyılın İLK** yarısı **İKİNCİ** çeyreği
- 38- 1927 : **20. yüzyılın İLK** yarısı **İLK** çeyreği
- 39- 219 : **3. yüzyılın İLK** yarısı **İLK** çeyreği
- 40- 1453: **15. yüzyılın İKİNCİ** yarısı **ÜÇÜNCÜ** çeyreği
- 41- 1069: **11. yüzyılın İKİNCİ** yarısı **ÜÇÜNCÜ** çeyreği
- 42- 899 : **9. yüzyılın İKİNCİ** yarısı **SON** çeyreği

Aşağıda tanımları verilen tarihe yardımcı bilim dallarının isimlerini yanlarına yazınız.

- 43- Bugün kullanılmayan eski yazıları inceleyen bilim dalıdır **PALEOGRAFİ**
- 44- Yaşayan ve varlığını sürdüremeyen dilleri inceleyen bilimdir **FİLOLOJİ**
- 45- Devletler arası ilişki ve belgelerini inceleyen bilimdir **DİPLOMASİ/DİPLOMATİK**
- 46- Tarihi olayların sıralamasını yapan bilimdir. **KRONOLOJİ**
- 47- Toplumların yaşayışlarını örf ve adetlerini inceleyen bilimdir. **ETNOGRAFYA**
- 48- Eski paraları inceleyen bilim dalı **NÜMİZMATİK/MESKUKAT**
- 49- Yeryüzü şekilleri ile insan etkileşimini inceleyen bilim dalı **COĞRAFYA**
- 50- Kitabeler bilimidir **EPIGRAFI**
- 51- İnsan ırklarını inceleyen bilim dalıdır. **ANTROPOLOJİ**
- 52- Toprak ve deniz altındaki kalıntıları inceleyen bilimdir. **ARKEOLOJİ**

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız

- 53- I-İlk köyler kurulmuştur.
II-İnsanlar tüketicilikten üreticiliğe geçmişlerdir.
III-Ateş bulunmuştur.

Yukarıda verilen özelliklerden hangileri NEOLİTİK Çağ'a (yeni taş çağı) aittir

- a- Yalnız I b- Yalnız II c- Yalnız III **d-I ve II** e- II ve III

54- Tarih araştırmaları sırasında belli bir yol izlenmesi gerekir.

Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde bu yol doğru olarak verilmiştir?

- a) Tarama -Tasnif – Tenkit – Tahlil – Terkip
b) Tarama– Tasnif – Tahlil – Tenkit – Terkip
c) Tasnif –Tarama - Terkip – Tenkit– Tahlil
d) Tasnif – Tahlil – Tarama – Tenkit – Terkip
e) Tarama– Terkip – Tasnif – Tenkit – Tahlil

55- **Aşağıdaki takvimlerden hangisi Osmanlı Devletinde mali işleri düzenlemek amacı ile kullanılmıştır?**

- a) Miladi takvim b)Hicri takvim c)12 hayvanlı Türk takvimi
d) Rumi takvimi e) Celali takvim

56- Tarihi bir olayın araştırılmasında

- I-Gözlem Yapma
II- Deney Yapma
III-Kaynak arama
IV-Kalıntıları inceleme

Yöntemlerinden hangileri kullanılmaz?

- a) Yalnız I b) Yalnız IV c) III ve IV **d) I ve II** e) II ve IV

57- **Heredot tarafından başlatılan, tarih yazımında yer-zaman ve sebep-sonuç ilişkisi aramadan, belgeler dayanmadan yapılan gerçekleştirilen en ilkel tarih yazıcılığına ne ad verilir?**

- a) Öğretici tarihçilik
b) Bilimsel tarihçilik
c) Destancı tarihçilik
d) Kronik tarihçilik
e) Hikayeci tarihçilik

58- Aşağıdaki hangi olay çağ değiştiren olaylardan birisi **değildir**.

- a) Yazının bulunması (kullanılması) **b)Hz. İsa'nın doğması (Milat)**
c) Fransız ihtilali d) İstanbulun fethi e) Kavimler göçü

59- İnsanların neolitik çağda üretime geçerek, tükettiklerinden fazlasını üretmeleri **öncelikle** aşağıdakilerden hangisinin meydana çıkmasına yol açmıştır.

- a) Ateşin bulunmasına
b) Yerleşik hayata geçilmesine
c) Kültürel etkileşimin başlamasına
d) Tarımsal üretimin başlamasına
e) Ticaretin başlamasına

60- **Büyük Selçuklu Devletinde sultan Melikşah tarafından yaptırılan takvim aşağıdakilerden hangisidir?**

- a) Celali takvimi** b) Miladi takvim c) 12 hayvanlı Türk Takvimi
d) Hicri takvim e) Rumi takvim

61- Tukidides tarafından temsil edilen bu tarih yazıcılığında önemli karakterler- kişiler üzerinden topluma öğütler verilmeye çalışılır.

Yukarıda verilen bilgiler hangi tarih yazıcılığına aittir?

- a) Hikayeci tarihçilik
- b) Öğretici tarihçilik**
- c) Bilimsel tarihçilik
- d) Destancı tarihçilik
- e) Kronik tarihçilik